

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE

Izrada okvira za nisko-ugljičnu strategiju razvoja
-druga radionica

Višnja Grgasović

20. prosinca 2012. Zagreb

Okvirna konvencija UN-a o promjeni klime (UNFCCC)

OSNOVNI CILJ:

Uspostaviti stabilnost koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi na Razini koja će spriječiti opasno antropogeno uplitanje u klimatski sustav. Takvu razinu treba postići u vremenskom roku dovoljnom da se ekosustavima omogući prirodna prilagodba klimatskim promjenama, da se osigura da proizvodnja hrane ne bude ugrožena i da se omogući daljnji gospodarski razvoj na održiv način.

Stranke moraju štiti klimatski sustav na dobrobit sadašnjih i budućih generacija čovječanstva na temelju pravednosti i sukladno njihovim zajedničkim, ali različitim obvezama i mogućnostima.

UNFCCC PRIHVAĆENA NA SUMMITU U RIO DE JANEIRU 1992.
190 DRŽAVA RATIFICIRALO UNFCCC
REPUBLIKA HRVATSKA STRANKA OD 1996. GODINE

ADP-radna skupina na temelju Durbanske platforme

- Vlade su dogovorile žurnije djelovanje u donošenju univerzalnog sporazuma o klimatskim promjenama za sve države stranke Konvencije nakon 2020. godine, i pronalazak načina u cilju poduzimanja dodatnih napora prije 2020., osim postojećih obećanja, kako bi se ostvarilo potrebno smanjenje emisija za ograničavanje rasta temperature za 2°C do 2050. godine, kako slijedi:
- u 2013. planira se održati značajan broj sastanaka i radionica u cilju izrade novog sporazuma i istraživanje daljnjeg puta za povećanje ambicije,
- do 1. ožujka 2013. države trebaju dostaviti Tajništvu UNFCCC informacije i prijedloge o aktivnostima, inicijativama i opcijama za jačanje ambicije,
- elementi pregovaračkog budućeg sporazuma moraju biti izrađeni najkasnije do kraja 2014. godine kako bi konačni tekst Nacrta Sporazuma bio raspoloživ za razmatranje državama strankama UNFCCC prije svibnja 2015. godine.

ADP-radna skupina na temelju Durbanske platforme

- Glavi tajnik UN-a Ban Ki-moon najavio je u Dohi da će sazvati svjetske lidere u 2014. u cilju mobilizacije političke volje kako bi se osiguralo donošenje globalnog Sporazuma u 2015. godini.
- Dugoročni plan financiranja klime
  - - razvijene države svijeta ponovile su da je njihova obveza nastaviti dugoročno financiranje mjera za zaštitu klime i prilagodbu klimatskim promjenama u državama u razvoju do 2020. godine u iznosu od 100 milijardi USD,
  - - pozivaju se razvijene države da povećaju napore kako bi osigurali dostatna i kontinuirana sredstva u razdoblju 2013-2015., u iznosu koji neće biti manji od prosječne godišnje razine ostvarene u razdoblju 2010.-2012., a u cilju izbjegavanja praznina u kontinuiranom financiranju država u razvoju,

Kyotski protokol

- Usvojen u Kyotu, 1997., stupio na snagu 16. 02. 2005. godine
  - 179 država ratificiralo Kyotski protokol
  - Obvezuje stranke iz Priloga I. na prosječno smanjenje emisija od 5% u odnosu na baznu 1990. godinu u razdoblju 2008.-2012. godine
  - Države provode domaće mjere smanjenja GHG emisija koje se nadopunjuju primjenom fleksibilnih mehanizama: CDM, JI i ET
-
- **Hrvatski sabor ratificirao je Kyotski protokol 27. travnja 2007.**
  - **Hrvatska je stranka Kyotskog protokola od 28. kolovoza 2007.**
  - **Hrvatska djeluje u okviru Dodatka B Kyotskog protokola te je u obvezi smanjiti GHG emisije za najmanje 5% u odnosu na 1990. godinu u obvezujućem razdoblju 2008-2012**

Pregovori, razdoblje 2013.-2020.

- Pregovori teku od 2005 godine
- Razvijene države: jedinstveni sporazum, preuzimanje vodeće za razvijene države na smanjenju emisija, ograničenje za države s ubrzanim razvojem,
- Nerazvijene: NAMAS, za države van Priloga I,
- 25-45 %, smanjenje za države Priloga I,
- Durbanska platforma

- EU je postala svjetski predvodnik u borbi za zaštitu klime
  - -20% u propisima,
  - -30% , uvjetovano
  - komparabilni ciljevi za razvijene, adekvatni za države s ubrzanim razvojem

- Hrvatska, apsolutno postavljeni cilj, uspostavljen sukladno obvezama koje će imati kao članica EU,

Drugo obvezujuće razdoblje Kyotskog protokola, KP2

- **Glavne usvojene izmjene i dopune na Kyotski protokol su:**
- - **vlade su odlučile da će duljina drugog obvezujućeg razdoblja biti 8 godina (2013-2020.),**
- - **usuglašeni su pravni zahtjevi koji će omogućiti nastavak Kyotskog protokola,**
- - **sačuvana su uspostavljena pravila izračuna emisijskih jedinica,**
- - **države koje su se obvezale na daljnje smanjenje emisija u okviru Kyotskog protokola suglasne su da se obavi provjera njihovih obveza smanjenja emisija najkasnije do 2014. godine u cilju povećanja razina smanjenja emisija kao dobra volja ambicioznijeg smanjenja emisija,**

Drugo obvezujuće razdoblje Kyotskog protokola, KP2

- - mehanizmi iz prvog obvezujućeg razdoblja – CDM (Clean development mechanism, JI (Joint mechanism) i ET (Emission trading) ostaju na snazi i od 2013. godine na dalje,
- - pristup ovim mehanizmima bit će neprekinut za razvijene države koje su prihvatile ciljeve za drugo obvezujuće razdoblje,
- - JI će i dalje biti u funkciji, s dogovorenim tehničkim pravilima kojima se dozvoljava izdavanje jedinica, nakon što država domaćin formalno uspostavi cilj za smanjenje emisija stakleničkih plinova,
- - Australija, Japan, EU, Lihtenštajn, Monako i Švicarska dale su političku izjavu da neće koristiti jedinice, višak emisija dobivenih trgovanjem tim emisijama (assigned amounts) iz prvog obvezujućeg razdoblja
- EU je dala izjavu kako neće koristiti jedinice za pokrivanje obveza iz klimatsko-energetskog paketa.

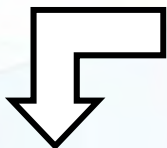

**EU Cilj smanjenja emisija:
-20% u usporedbi s 1990**

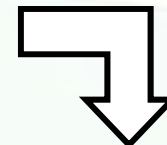

-14% u usporedbi s 2005

EU ETS

-21% u usporedbi s 2005

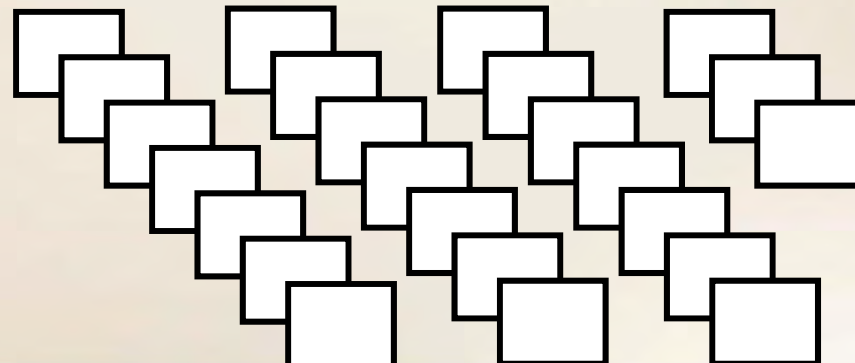

Non ETS sektori

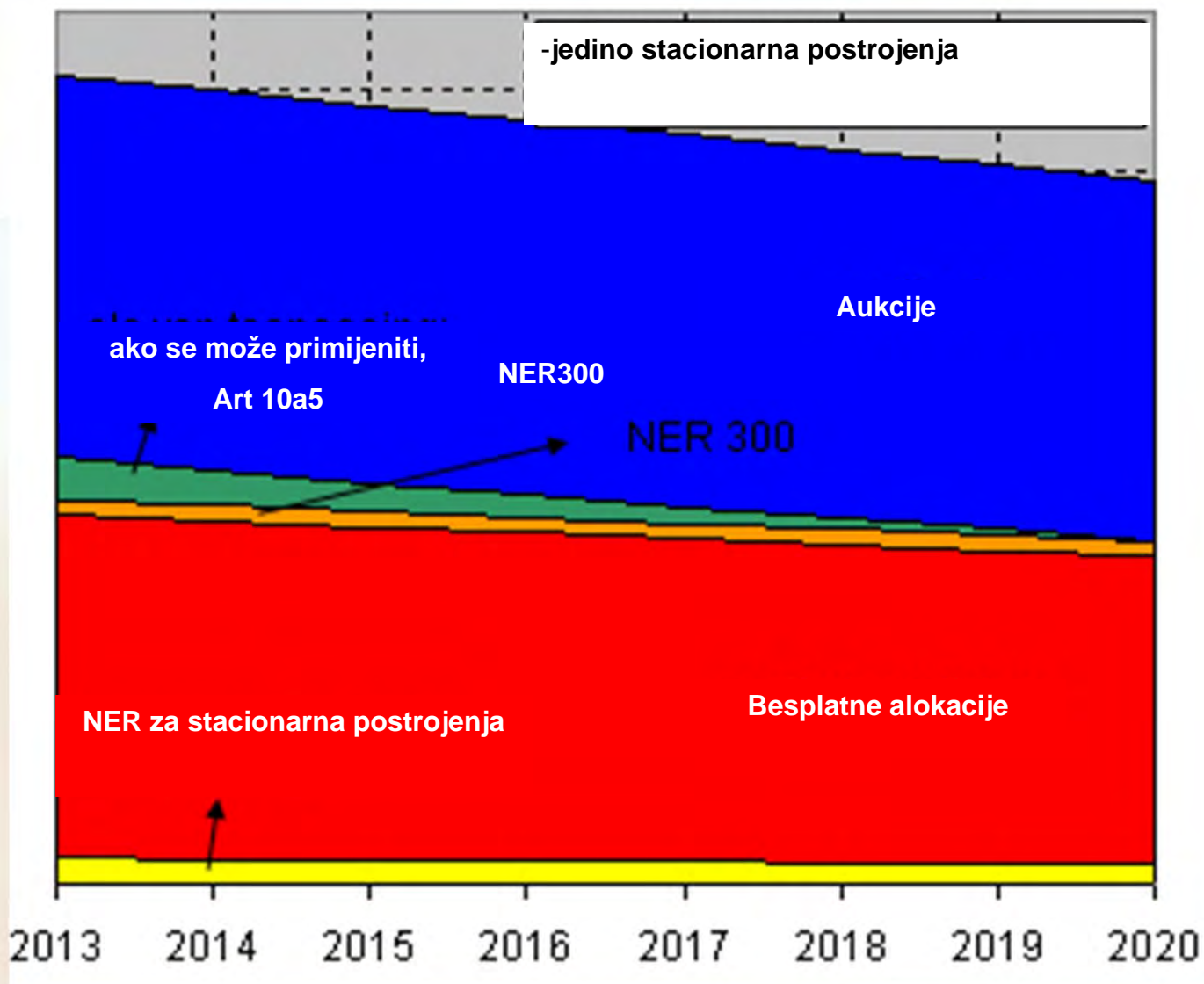
-10% u usporedbi s 2005

ciljevi 27 zemalja članica , od -20% do +20%

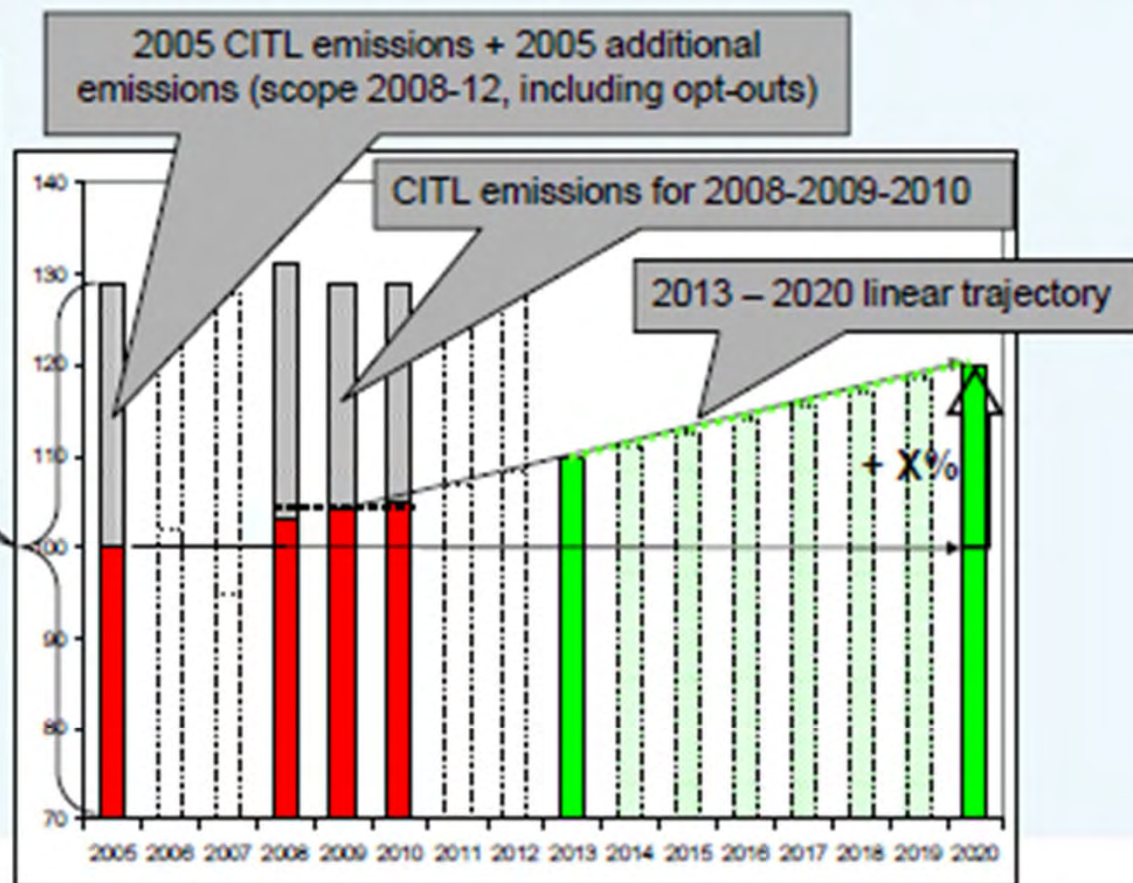

EU ETS kvota-2013-2020

Illustration of the method for MS with a positive emission limit for calculating initial 2013-2020 AEA⁸

Total emissions of 2012 greenhouse gas inventories for the years 2005, 2008, 2009 and 2010, excluding LULUCF and CO₂ emissions from 1.A.3.a Civil Aviation

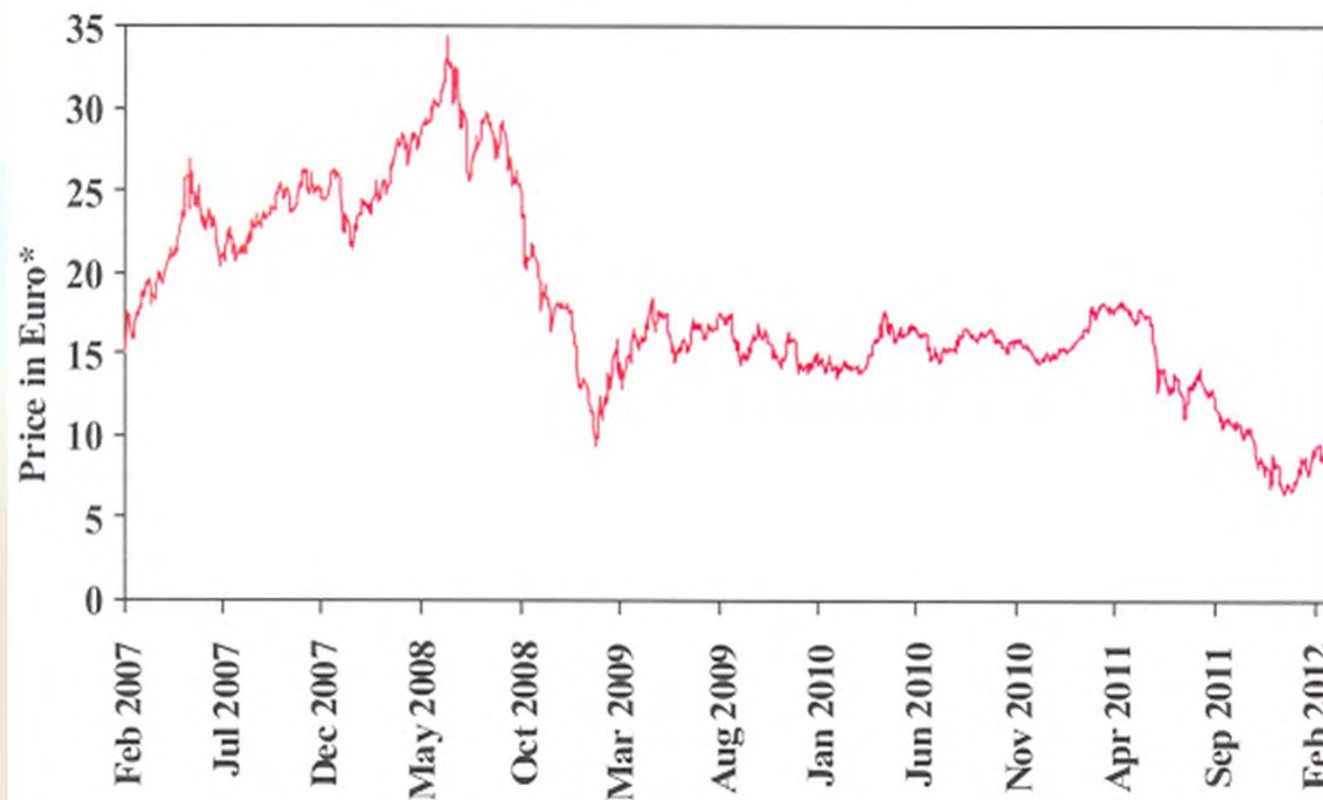
Source	Emissions and removals of GHG (Gg CO ₂ -eq)								
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Energy	22,538	17,102	19,332	22,537	22,716	24,045	22,826	21,574	20,880
Industrial Processes	3,801	2,011	2,852	3,279	3,428	3,611	3,577	2,970	3,231
Solvent and Other Product Use	117	109	109	197	224	246	236	151	151
Agriculture	4,381	3,055	3,130	3,478	3,498	3,597	3,478	3,366	3,265
Waste	612	744	656	748	863	892	932	998	1,071
Total emission (excluding net CO₂ from LULUCF)	31,449	23,021	26,080	30,239	30,728	32,392	31,050	29,058	28,598
Removals (LULUCF)	-5,603	-6,675	-1,881	-7,666	-7,754	-7,732	-8,349	-8,140	-8,295
Total emission (including LULUCF)	25,845	16,346	24,199	22,572	22,974	24,660	22,701	20,919	20,303

31.322 Mt emisija u baznoj godini
 29,756 Mt obveza -5%

U 2008. smo 1,2 Mt iznad obveze
 U 2009. smo 0,89 Mt ispod obveze
 U 2010. smo 1,158 Mt ispod obveze

Cijene CO2 u EU-ETS-u

HVALA NA PAŽNJI

<http://klima.mzoip.hr/>